

Spis treści | Contents

- 11 **Andrzej Duda**, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
President of the Republic of Poland
- 15 **Andrzej Szczerski**, Dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie
Director of the National Museum in Krakow
- 21 **Arūnas Gelūnas**, Dyrektor Generalny Litewskiego Narodowego Muzeum Sztuki
Director General of the Lithuanian National Museum of Art
- 27 Giedrė Jankevičiūtė, Andrzej Szczerski
Przedmowa kuratorów
Curators' Foreword
- 37 **Wileńska oś czasu: 1918–1948**
Vilnius Timeline: 1918–1948

I. Wilno w historii i w historii sztuki Vilnius in History and Art History

- 43 Rasa Antanavičiūtė
Wilno w historii i w historii sztuki
Vilnius in History and Art History
- 49 Grzegorz Piątek
Duchy w bastionie. Obraz Wilna w międzywojennej Polsce
Ghosts in the Bastion: The Image of Vilnius in Interwar Poland
- 59 Dangiras Mačiulis
„My bez Wilna nie spoczniemy!” Obraz Wilna w międzywojennej Litwie
“We Shall Not Rest Without Vilnius!": The Image of Vilnius in Interwar Lithuania
- 67 Irena Kossowska
**„O Wilno, miasto niezrównanego wdzięku i barw czarodziejskich,
gdzie twoje malarstwo!”**
„Oh, Vilnius, City of Unparalleled Charm and Magical Colours,
Where Is Your Art of Painting!”
- 75 Agnieszka Chmielewska
Sztuka Wilna na mapie polskiej kultury
Vilnius Art on the Cultural Map of Poland

II. Walka o Wilno The Struggle for Vilnius

- 83 Iwona Luba
Walka o Wilno
The Struggle for Vilnius
- 91 Iwona Luba
Sztuka w walce o polskie Wilno
Art in the Struggle for Polish Vilnius
- 97 Jan Wiktor Sienkiewicz
Piłsudski pod Wilnem
Piłsudski in the Defence of Vilnius
- 105 Giedrė Jankevičiūtė
Petras Rimša w walce o litewskie Wilno
Petras Rimša in the Struggle for Lithuanian Vilnius

III. Tkanka miejska i miejsca symboliczne The City's Texture and Symbolic Places

- 117 Michał Pszczółkowski
Tkanka miejska i miejsca symboliczne
The City's Texture and Symbolic Places
- 129 Marija Drėmaitė
Rozwój urbanistyczny
Urban Development
- 141 Marija Drėmaitė
Architektura mieszkaniowa
Architecture for Living
- 153 Rasa Antanavičiūtė
Miejsca symboliczne w międzywojennym Wilnie
Symbolic Places of Interwar Vilnius
- 167 Rasa Antanavičiūtė
Pomnik Adama Mickiewicza autorstwa Zbigniewa Pronaszki
Zbigniew Pronaszko's Monument to Adam Mickiewicz
- 173 Dariusz Konstantynów
Mauzoleum Matki i Serca Syna na Rossie
The Mausoleum of the Mother and the Son's Heart in the Rasos Cemetery
- 179 Vytautas Ališauskas
Ostra Brama
Gate of Dawn

IV. Międzywojenne Wilno w sztuce – wyobrażenie i rzeczywistość

Interwar Vilnius in Art – Between Imagination and Reality

- 189 Dariusz Konstantynów
Międzywojenne Wilno w sztuce – wyobrażenie i rzeczywistość
Interwar Vilnius in Art – Between Imagination and Reality
- 195 Maciej Szymanowicz
Jan Bułhak (1876–1950)
- 207 Dariusz Konstantynów
Michał Rouba (1893–1941)
- 217 Giedrė Jankevičiūtė
Bronisław Jamontt (1886–1957)
- 227 Algė Andriulytė
Budząc majestat przeszłości
Awakening the Glory of the Past

Obrazy Wilna i Wileńszczyzny w każdym domu
Images of Vilnius and the Vilnius Region for Every Home
- 237 Agnieszka Chmielewska
Grafika – sztuka II Rzeczypospolitej?
Graphic Art – the Art of the Second Republic of Poland?
- 245 Ilona Mažeikienė
Grafika dla subskrybentów. Nostalgia za chlubną przeszłością i *locus amoenus*
Prints for Subscribers: Nostalgia for the Glorious Past and *Locus Amoenus*
- 255 Laima Laučkaitė
„Zwiedzaj Wilno – miasto zabytków”. Plakaty turystyczne i przewodniki po mieście
“Visit Vilnius – City of Monuments”: Tourist Posters and Guidebooks to the City
- 269 Giedrė Jankevičiūtė
Życie codzienne Wilna w sztuce wileńskiej
Views of Everyday Life of Vilnius in Art of Vilnius

V. Wileńskie środowisko artystyczne 1919–1939

The Artistic Community of Vilnius 1919–1939

- 287 Dariusz Konstantynów
Wileńskie środowisko artystyczne 1919–1939
The Artistic Community of Vilnius 1919–1939
- 293 Giedrė Jankevičiūtė, Ilona Mažeikienė
Portrety i autoportrety artystów
Artists' Portraits and Self-Portraits
- 307 Algė Andriulytė
Ferdynand Ruszczyc (1870–1936)

- 315 Izabela Suchocka
Ludomir Sleńdziński (1889–1980)
- 325 Giedrė Jankevičiūtė
Jerzy Hoppen (1891–1969)
- 337 Dariusz Konstantynów
Polskie stowarzyszenia artystyczne w międzywojennym Wilnie
Polish Art Societies in Interwar Vilnius
- 347 Dariusz Konstantynów
Szkolnictwo artystyczne w międzywojennym Wilnie
Art Education in Interwar Vilnius
- 359 Laima Laučkaitė
Sztuka żydowska w międzywojennym Wilnie. Wykluczenie i rozkwit
The Jewish Art of Interwar Vilnius: Exclusion and Thriving

VI. Poza kanonem Beside the Canon

- 379 Giedrė Jankevičiūtė
Poza kanonem
Beside the Canon
Próba odnowy
An Attempt at Renewal
- 383 Iwona Luba
Wystawa Nowej Sztuki
New Art Exhibition
- 391 Viktoras Liutkus
Krótką wiosną awangardy
The Short Spring of the Avant-Garde
- 397 Jolanta Širkaitė
Jazep Drazdovich | Язэп Драздовіч (1888–1954)
- 407 Giedrė Jankevičiūtė
Józef Horyd | Язэп Горыд (1896–1939)
- 419 Magdalena Czubińska
Janina Dłuska (1899–1932)
- 425 Giedrė Jankevičiūtė
Fania (Uma) Olkienicka (1899–1943/1944)

Ufam Tobie
I Trust in You

- 435 Mariusz Bryl
Obraz Bożego Miłosierdzia Eugeniusza Kazimirowskiego. Potrójny oryginał
Eugeniusz Kazimirowski's Painting of the Merciful Jesus: The Triple Original
- 443 Skirmantė Smilingytė-Žeimienė
Wileński obraz Jezusa Miłosiernego w litewskiej tradycji pobożnościowej
The Image of the Merciful Jesus in the Lithuanian Tradition of Piety

VII. Exodus i nostalgia
Exodus and Nostalgia

- 453 Giedrė Jankevičiūtė
Exodus i nostalgia
Exodus and Nostalgia
- 461 Giedrė Jankevičiūtė
Utrwalone obrazy Wilna
A Preserved Image of Vilnius
- 479 Giedrė Jankevičiūtė
Wileński ślad w kulturze powojennej Polski i trzech studentów Akademii Sztuk Pięknych w Wilnie
The Vilnius Trace in Polish Post-war Culture and Three Students of the Vilnius Academy of Arts
- 483 Agata Pietrasik
Andrzej Wróblewski (1927–1957) w Wilnie. Skomplikowane początki
Andrzej Wróblewski (1927–1957) and Vilnius: Complicated Beginnings
- 492 **Katalog obiektów prezentowanych na wystawie**
Catalogue of Objects on View at the Exhibition
- 520 **Wykaz skrótów nazw instytucji**
List of Acronyms of the Institutions
- 522 **Wybrana bibliografia**
Selected Bibliography